

Tanoncotthont létesít a zsidó árva egylet

Két közgyűlés — Dr. Löw Immanuel emlékezése az elmúlt év halottairól

(A Délmagyarország munkatársától.) Vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését a Szegedi Zsidó Szentegylet a hitközség székházában. A közgyűlés megnyitása után dr. Biedl Samu elnök parentálta el kegyeletes szavakkal Sándor Pált, a magyar zsidóság nagy halottját és Taussig Armin főmérnököt, szentegyleti tagot, aki a hősi halottak emlékművét készítette a zsidó temetőben és már a templom építésénél is hatékonyan közreműködött feliratok tervezésével és elkészítésével.

Ezután Fuchs Vilmos titkár terjesztette elő a Szentegylet multesztendei munkásságáról szóló jelentését. Kiténik a jelentésből, hogy a Szentegylet az elmúlt esztendőben 32.361 pengőt fordított segélyezésekre, míg az előző esztendőben 29.181 pengőre rugott ez az összeg. Egyedül a menház fenntartása közel 14 ezer pengőbe került. 70 személyt láttak el a menházban, közülök 40 benlakó volt. A hívek áldozatkészsége azonban lehetővé tette, hogy a Szentegylet jótékony működését a megnövekedett kiadások ellenére is zavartalanul folytathassa.

A közgyűlés a titkári jelentést egyhangulag tudomásul vette és köszönetet szavazott úgy Faragó Lajos elnöknek, mint Fuchs Vilmos titkárnak. A közgyűlés a zárszámadás előterjesztésével ért véget, melyet szintén elfogadott a közgyűlés.

Ugyancsak vasárnap tartotta meg évi közgyűlését az Árva Egylet Varga Mihály elnökletével. Székely Alfréd titkár számolt be az egylet mult esztendei működéséről. Az egylet a mult esztendőben is 15 árvagyermeket tartott el. Jövőre tanoncotthont szándékozik létesíteni, hogy a tanoncok kellő felügyelet mellett tanulhassanak. Sor került ezután a tisztújításra, mely a következőképpen alakult:

Elnök Varga Mihály, helyettes elnökök Pick Jenő, Rosenstock Salamonné, gondnok Sós Manó helyettes gondnok, May Ferencné, pénztáros, Vágó Árpád, ellenőr dr. Erdélyi Jenőné, ügyész dr. Vajta Jenő, jegyző Székely Alfréd. Választmányi tagok: dr. Cserő Edéné, Déry Sándorné, dr. Fenyves Kornélné, Gerle Jenőné, Kárász Józsefné, dr. Pap Róbertné, dr. Rottenberg Pálné, Sandberg Henrikné, Schwarz Henrikné, dr. Vas Ignácné, Domán Mátyás, Eidus Bentján, dr. Frenkel Jenő, Neumann Gyuláné, Grüner Géza, dr. Kallós Károly, Kardos Mihály, dr. Katona Dávid, Kohn Benő, dr. László Adolf, dr. Löw Immanuel, Pollák Manó, Reiter Izsó, Vértes Miksa. Számvizsgáló bizottsági tagok: Biró László, Hesser Lajos, Tarján Ernő. Tiszteletbeli alelnökké választották dr. Holló Samunét, tiszteletbeli gondnokká Wiesner Salamont.

Este 6 órakor Mózes halálának évfordulója alkalmából a zsidó hitközség nagytermében istentisztelet volt, melyet a templomi kórus éneke vezetett be, majd dr. Löw Immanuel főrabbi mondott gyászbeszédet az elmúlt év halottai felett. Nyolc csoportba osztotta a zsidóság halottait. Beszédének ebben a részében ezeket mondotta:

— A 119. zsolttal nyolcadik versszakának nyolc verssora kíséretében. I. A rabbik: Maurice Weisskopf, aki két héttel századik születésnapja előtt halt meg Párisban, ahol 75 évig volt rabinus. Ritter Bernát — Rotterdam. A szent fővárosban, Jeruzsálemben volt főrabbi: A. J. Kuk, az újjászülött Szentföldnek egyik főszlopa.

— II. Művesek és művészek: Kner Izidor könyvnyomó és könyvkötő, ki a műipar iparművésze volt. Művészt tettünk minap, sokoldalú rajzoló művészt, Tardos-Taussig Armin, a mi becézett Dosunkat, egy emberöltőn túl dolgozó tárunkat. Rajz-ön-rögtönzés, tollrajz, maratás, rézkarc, fametszés, festmény és a fényiró lenese elé mesterien beállított tájszelet sejteti rajzoló sokoldalúságát. Hol hevenyészve, sebtében írónnal, hol türtőző türelemben karcos tüvel, lágy, szintermő ecsettel dolgozott. Kőfaragásu, nemesvonalu síremlékek költője volt. Nem egy bánatszülte sírköve díszíti sírkertünket. Síremlékeinek képes gyűjteménye tágabb kör elismerését szerezte meg náki. Buzgó önkéntes gondozója volt temetőnknek, amelynek vándormegállító hősi emléke az ő kezének viseli jellegét. Az emlék domborfőiratu beújsorában művészi kezeirását ismerjük fel. Merve ősvilági írásunk hangulatos arabesk-szalaggá formálódott át az ő kezén. Boltiveinken a zsolttárversek betűfüzéreként csíktöltő rajza, oltárunkon

a domborított írás éles vonalának lágyított enyhe hizeleg a szemlélő szemnek. Papírra vetett képirovázlatai éles figyelésű szemnek és biztos rögzítésű kéznek emlékei. Szokatlan építő földadatokat is finomult képzelettel oldott meg. Az ujszegedi nemesítő telepnek ékes kapuzata részarányos képzésében, meglepő részleteiben a görög pylonnak magyar honosítása. Zsinagógáink dus díszéhez fáradszázadonként járult hozzá. Ünnepi virágdíszéért megértő rokonérzéssel rajongott. A hívő lélek vallásos buzgalma és a művész sugalló ereje forrott egybe keblében. Utolsó műve a régi templomban a mi cédrusfánkból készült szószék, az újban az oltárlépcső sárgaréz könyöklője volt. Vonalai a korábbiakhoz, Baumhorn Lipót kezéhez simultak. Iparműves kézzel a templom régi dolgozó társának, Fogel Edének műipara váltotta valóra mindkettőnek rajzát.

— A debreceni városi muzeum alapítója és első vezetője volt Löfkovics Artur ékszműves. A szinpadai kép játszói varázslatának híres mestere volt Strnad Oszkár, a bécsi műipariskola tanára. Zenészek és énekesek sorából kidölktek: Licht Abraham, békésgyulai, József Saphirstein berlini és Schorr Májer szegedi kántor. Hannover György, a fővárosi zeneéletünk értékes tényezője. A szabadteri játékok idején városunk közönsége is gyönyörködött Hubay helyett fölszendült mesteri játékában.

— III. A közélet harcossai: Lord Reading —

Minden hölgy csak GFB harisnyát visel,
mert legszebb, legjobb és legolcsóbb 66 gyári lerakat Pollák Testvérekne

Vita az ipartestület közgyűlésén az ipari vásárcsarnok építéséről

A szegedi iparosok a kötelező iparosnyugdíjbiztosításért

(A Délmagyarország munkatársától.) A szegedi ipartestület vasárnap délelőtt tartotta meg közgyűlését, amelyen mintegy 300 iparos jelent meg. Résztvett a közgyűlésen Vértes Miksa, a kamara elnöke is, az iparhatóság részéről dr. Róth Dezső jelent meg. Az előjáróság évi jelentését dr. Gyuris István titkár ismertette, majd többen kifogásolták, hogy a székház mellett lakóházat az ipartestület vezetősége lebontatta anélkül, hogy a közgyűlés hozzájárulását kikérte volna.

A felszólalásokra az elnöklő Körmeny Mátyás válaszolt. Kifejtette, hogy a 72 tagu előjáróság felelősségének tudatában és abban a reményben, hogy jó munkát végez, határozta el a Horváth Mihály-uccai ház lebontását. Ezt most az elnökség utólag hozza a közgyűlés tudomására és a hozzájárulást kéri.

Dacsó Arnold azt kérdezte, hogy miből kívánja felépíteni az ipartestület a vásárcsarnokot. A költségekre ugyanis 32 ezer pengőt irányoztak elő.

— Tény az — mondta Körmeny Mátyás —, hogy még nincs pénzünk, de alapos a reményünk, hogy a szükséges összeg együtt lesz akkorára, amikor a vásárcsarnokot tétő alá hozzuk. A részvényjegyzés megindult és eddig is szép eredményt mutat. Lesz vásárcsarnokunk, annyit mondhatok, anélkül, hogy a tagdíjakat egyetlen fillérral fel kellene emelnünk!

Trinkula József kifogásolta, hogy az elnökség alapszabályellenesen járt el, amikor nem kérte ki a közgyűlés hozzájárulását az „adóságszindláshoz“.

Lakó Antal szóvátette, hogy

a város szükségmunkálatok során végeztet el fontos közmunkákat,

holott ezt a közszállítási szabályzat tiltja. Kérte az ipartestületet, tiltakozzék ennek a szokásnak rendszerre való fájulása ellen.

A közgyűlés megadta a hozzájárulást és elhatározta, hogy tiltakozik az ellen, hogy a szükségmunkák keretében végeztessenek közmunkákat.

Körmeny Mátyás indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy köszönetet szavaz dr. Pálffy József polgármesternek, amiért az iparos ag-

London, Sándor Pál — Budapest, a meg nem félemlithető mersz, a meg nem rettenthető bajvivő bajnok. — IV. A hírlapírók: Ochs Adolf, a New York Times tulajdonosa. Lengyel László és Schönfeld József — Budapest. Zene és játékszin jóízűsü hivatott bírálója volt nálunk évtizedeken át Balla Jenő, Móra Ferencünknek legmeghittőbb, rajongó híve.

— V. A vértanúk: A németországiak és lengyelhoniak mellett Dreyfus Alfréd. — VI. A természettudósok: Nikodém Caro, a karbid és acetylen tudományának megalkotója. Az angliai Leeds egyetemen szerves vegytant tanította: Julius Berend Cohen. — VII. A zsidó közélet: Gábor Gyula — Budapest, Weisz Tivadar — Nagykanizsa, Fodor Dezső — Miskolc. Rotschild Adelheid báróné — Páris, Semarja Levin, jeles író és csodás szónok — Haifa és Sylvain Lévi, az indiai nyelvek párisi híres egyetemi tanára és az Alliance Israélite Universelle elnöke. — VIII. A tanítók: Ritka a tanítótehetség, ritka az östermésű nevelő egyéniség: becsüljük meg őket! Tanítók tanítója: Waldapfel János — Budapest, Gőnczi Ede — Sentes. Nálunk itthon a gyorsírás életszükségletének szolgálatában szerzett érdemet Katonáné Elefánti Teréz.

Beszédét azzal az óhajjal fejezte be, hogy a veszteségeikért újabb értékekkel kárpótolja az Isten a zsidóságot és az emberiséget. A gyászistentisztelet végén a templomi kórus énekelt.

ház céljaira épületet engedett át az ipartestületnek.

Elfogadta a közgyűlés hozzászólás nélkül az 1935. évi vagyonszámadást és a zárszámadást. A költségvetés tárgyalásánál Juhász György szólalt fel, bírálta az egyes tetteket. A közgyűlés elfogadta a költségelölírányzatot.

Kisebb alapszabálymódosításhoz is hozzájárult a közgyűlés, majd az IPOK leirata során tárgyalta a kötelező iparosnyugdíj ügyéről. Stefándel Károly, Lakó Antal, Spitzer Sándor, Podwen Henrik, Magyar József és még több felszólalás után elhatározta a közgyűlés, hogy a maga részéről is

kéri a kötelező iparosnyugdíj megvalósítását.

Ebben a kérdésben azonban még nem hozott az ülés érdemi határozatot, a kérdés tanulmányozására bizottságot küldött ki. A bizottság rövid időn belül javaslatot terjeszt az elnökség elé.

Mester-, segéd-, tanonc- és szakvizsgálóbizottságokat alakított ezután a közgyűlés, majd a Délmagyarországban már ismertetett hét indítványt tárgyalta le, amelyek nagyrészt el is fogadta a közgyűlés.

Délmagyarország

Kölcsönkönyvtár

Anyaga legnagyobb,
előfizetése legkisebb!

HAL! Élő tiszai fehér hal (keszeg) újból kapható

50 filléres kg-kint árban.

ANTALFFY

halcsarnokaiban és elárusító helyein. 113